

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 10 (46)

Olsztyn, Sobota 29 grudnia 1945 r.

Rok I

Dobro Rzplitej najwyższym prawem

Pierwsze posiedzenie Mazurskiej Woj. Rady Narodowej

W Olsztynie odbyło się wczoraj pierwsze posiedzenie Mazurskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej, w którym uczestniczyli wszyscy członkowie rady w liczbie 52 osób. Salę teatru udekorowaną flagami i symbolami świata pracy, nad którymi roz-

winał skrzydła wielki Orzeł Biały, wypełnili po brzegi przedstawiciele społeczeństwa. Za stołem prezydielnym zasiadł wojewoda ziemi Warmijsko-Mazurskiej ob. dr. Robel i zastępca Pełnomocnika Rządu R. P. ob. Burski.

Lucjusza Durę (Str. Ludowe) 30-ma głosami.

Na wiceprzewodniczącego ob. Franciszka Cendrowskiego (P. P. S.) 34-ma głosami.

Na członków prezydium: ob. Sokółowski Kazimierza (P. P. R.) 46-ma głosami, ob. Szczurkowski Stefana

(Str. Demokr.) 34-ma głosami i ob. Staronia Michała (S. L.) 33-ma głosami.

Na posłów do Krajowej Rady Narodowej: ob. Cendrowskiego Fr. (P. P. S.) 37-ma głosami, ob. Bugajskiego (P. P. S.) 32-ma głosami i ob. Sokółowski Kazimierza (P. P. R.) 32-ma głosami.

Bedziemy stac na straży demokracji

Pierwsze posiedzenie Woj. Rady Narodowej otworzył bojownik o polskość Warmii i Mazurów, zasłużony syn tej ziemi, ob. Jerzy Burski, który w przemówieniu swym podkreślił potrzebę istnienia W. R. N. oraz jej zadanie jakie ma spełnić w dziele odbudowy polskości, zagospodarowania tych ziem i związania ich mocnymi więzami z Macierzą. — Okręg Mazurski — mówił ob. Burski — długo czekał na Radę Narodową, czekał dlatego, że ziemia ta była bezлюдna. Obecnie, kiedy zaludnił ją w znacznym stopniu i całkowicie objęliśmy w posiadanie, Rada Narodowa jest niezbędna do dalszej planowej i intensywnej pracy na tym terenie, to też na polecenie Krajowej Rady Narodowej powołaliśmy do życia Wojewódzką Radę Narodową, która w bliskiej przyszłości powoła radę na terenie.

Zdajemy sobie sprawę, że cały lud tej ziemi, poprzez swych przedstawicieli wybranych do Rad Narodowych,

musi brać udział w wielkim dziele odbudowy, w sprawowaniu władzy i w kontroli życia państwowego, gospodarczego i społecznego w okręgu Mazurskim.

Zadaniem Woj. Rady Narodowej musi być nie tylko pomoc i współpraca z władzami administracyjnymi, ale jako czynnik społeczny W. R. N. musi wziąć czynny udział w tworzeniu i ugruntowaniu nowej rzeczywistości, zaś jako aparat kontrolny musi przyczynić się do zaprowadzenia ładu i wyępienia wszelkiego zła, które hamuje normalny rozwój życia w okręgu.

Pierwszym zadaniem W. R. N. będzie powołanie kandydatów do sądów doraźnych, które w radykalny sposób wyępią wszelkiego rodzaju nadużycia i uzdrowią nasze życie społeczne,

Rada będzie tym czynnikiem, który będzie stał na straży pracy twórczej, ładu i utrwalenia zdobytych demokratycznych.

Nadanie obywatelstwa 200 Warmiakom i Mazurom

Pierwsze posiedzenie W. R. N. — mówił dalej ob. Burski — połączyliśmy z nadaniem obywatelstwa polskiego tym Warmiakom i Mazurom, którzy nieugięcie walczyli o polskość tej ziemi, którzy mimo prześladowania nie wyrzekli się Polski i którzy od pierwszych dni oswobodzenia tych terenów stanęli do uczciwej pracy nie bacząc nawet na liczne krzywdy, jakie często do dziś ich spotykały.

Z dniem dzisiejszym stają się oni pełnoprawnymi obywatelami. Nie będzie żadnej różnicy między polską ludnością napływową, a zdawna tu żyjącą. Lud okręgu Mazurskiego musi być jeden-jednolity. Tego wymaga interes Polski i wielka praca, jaką tu mamy do wykonania.

Przedstawiciele ludności miejscowej zasiadają dziś razem ze wszystkimi na tym pierwszym sejmie wolnej ziemi Warmijsko-Mazurskiej.

Prezydium W.R.N. i posłowie do K.R.N.

Po wręczeniu dyplomów obywatelstwa ob. Burski, jako członek K.R.N., odebrał ślubowanie od członków Woj. Rady Narodowej.

Następnie ob. Burski wręczył uroczyste dyplomy obywatelstwa polskiego 200 Warmiakom i Mazurom.

— Wy, Warmiacy i Mazurzy, od wieków tu osiedli — mówił ob. Burski — dobrze spełniliście obowiązek wobec Polski. Ziemi polskiej Niemcom nie oddaliście, mimo okrutnych prześladowań i mimo wysokiej ceny, jaką wróg za tę ziemię chętnie płacił. Na ziemi ojców waszych i w sercach waszych trwała Polska, która doczekała się zwycięstwa. Kochajcie dalej swą ziemię i trudem swoim przysparzajcie Polsce chleba.

Stajecie się pełnoprawnymi obywatelami. Korzystajcie z tych praw dla dobra swego i dla pożytku naszej wielkiej Ojczyzny.

Publiczność obecna na sali zgottała Warmiakom i Mazurom serdeczną owację.

Następnie przystąpiono do wyborów prezydium Woj. Rady Narodowej. Na przewodniczącego W. R. N. wybrano drogą tajnego głosowania ob.

Spełnijmy swój obowiązek.

Po dokonaniu wyborów prezydium, nowo wybrany przewodniczący Woj. Rady Narodowej ob. Dura w krótkim przemówieniu podziękował radnym za zaufanie, jakim go obdarzyli powierzając mu to zaszczytne i odpowiedzialne stanowisko, wyraził wdzięczność dla armii radzieckiej i wojska polskiego, dzięki którym odzyskaliście prastare ziemie polskie oraz zapewnił społeczeństwo, że W. R. N. nie zawiedzie pokładanych w niej nadziei i przy współpracy całej ludności okręgu spełni należycie trudny obowiązek, jaki na siebie bierze.

Następnie zastępca Pełnomocnika Rządu R. P. ob. Burski złożył spr-

wozdanie z dotychczasowych osiągnięć w pracy przy zasiedleniu i zagospodarowaniu okr. Mazurskiego, (sprawozdanie to podamy w jednym z najbliższych numerów Wiadomości Mazurskich).

Z kolei zabrał głos pierwszy wojewoda mazurski ob. dr. Zygmunt Robel. (Przemówienie woj. Robla podajemy oddzielnie.

Na zakończenie obrad zebrani, odśpiewali w uroczystym nastroju Rotę.

Dziś nowi posłowie ziemi warmijsko-mazurskiej udali się do Warszawy, aby uczestniczyć w obradach Krajowej Rady Narodowej.

Salus reipublicae suprema lex Przemówienie Wojewody dr. Robla

Niech mi wolno będzie, jako mianowanemu przez Rząd Jedności Narodowej pierwszemu wojewodzie ziemi Warmijsko-Mazurskiej, złożyć na wstępie mej pracy w Mazurskiej — Wojewódzkiej Radzie Narodowej hołd i cześć świetlanym cieniem praocjów naszych, którzy duszą i sercem oddani sprawie polskiej, wśród ucisku, męczarni i prześladowań trwali na tym terenie wiernie przy sztandarze polskim, którzy ofiarą mienia i życia bronili każdego proggu twierdzy narodowej i przekazywali ideały walki o wolność z pokolenia na pokolenie.

Hołd i cześć składam tym bohaterom ostatniej wojny, którzy złożyli w walkach z największą zarzą, jaką zna świat cały na przestrzeni ostatnich stuleci, ofiarę swej krwi i życia, przyczyniając się do oswobodzenia tej pięknej ziemi i do przyłączenia jej już na wieczne czasy do Macierzy.

Hołd i cześć składam tym bezimiennym rzeszom, zapewniając ich jako zwierzchnik i kierownik wszystkich działów rządów państwowych, że to najwyższe dobro i bezcenny klejnot w postaci ziemi Warmijsko-Mazurskiej otaczany będzie stałą i pozytywną opieką władz państwowych, dla najszybszego ustabilizowania na tym terenie stosunków go-

spodarczych i ustrojowych w normalnie funkcjonującym aparacie nowej demokratycznej Polski.

W myśl dekretu z 13 listopada b.r. o zarządzie Ziem Odzyskanych, Rada Ministrów i Prezydium Krajowej Rady Narodowej włączyły teren tutejszego Okręgu Wojewódzkiego w zakres działania Min. Ziem Odzyskanych, które dopóki tego wymagać będą potrzeby nadzwyczajne, kierować będzie pracami nad jednolitą polityką Państwa na ziemiach odzyskanych oraz nad planem zagospodarowania tych ziem i należytych jego wykonaniem. Do dalszego zakresu działania Min. Ziem Odzyskanych należy przeprowadzenie planowej akcji repatriacyjnej i osiedleńczej, zaopatrywanie ludności w przedmioty służące do zaspokajania jej potrzeb gospodarczych, zarząd mieniem poniemieckim, kierownictwo administracją publiczną na odcinku państwowym i samorządowym, oraz koordynacja i inicjowanie działalności wszystkich władz centralnych i podległych im organów terenowych.

Doniosły ten w skutkach dla ziemi Warmijsko-Mazurskiej dekret wszedł w życie w tak ważnym i historycznym momencie, jakim jest wprowadzenie w dniu dzisiejszym mazur-

(dalszy ciąg na str. 2-ej)

Mocarstwa ida na ustępslwa

Wyniki obrad moskiewskich

Londyn 29. 12. (Obsł. wł.) W Moskwie ogłoszono komunikat oficjalny o wynikach obrad ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Trójki.

Komunikat zawiera następujące uchwały:

W sprawie energii atomowej postanowiono powołać specjalną komisję, która by się zajęła wyłącznie energią atomową ze zbrojen, natomiast prowadziła badania nad zastosowaniem jej w pracy pokojowej.

W sprawie rumunskiej postanowiono zaproponować Rumunii przeprowadzenie rekonstrukcji obecnego gabinetu przez nadanie mu szerszych podstaw politycznych. Rząd rumunski jak i rząd bułgarski po dokonaniu rekonstrukcji będą uznane przez wszystkie mocarstwa.

W sprawie Japonii postanowiono powołać Radę Kontrolną nad Japonią, z siedzibą w Tokio, do której

węjdą przedstawiciele Wielkiej-Brytancji, Stanów Zjednoczonych, Związku Radzieckiego i Chin.

W sprawie Chin powzięto uchwałę, aby wszystkie obce wojska, w jak najkrótszym czasie opuściły terytorium chińskie.

W sprawie Korei zdecydowano, że niebawem będzie tam utworzony rząd demokratyczny.

Min. Bevin opuszczając Moskwę oświadczył, że sprawy perskie były szeroko omawiane, lecz nie osiągnięto porozumienia, przeto w dalszym ciągu będą one przedmiotem rozmów dyplomatycznych.

Londyn, 29.12. (Obsł. wł.). Prasa angielska z zadowoleniem przy-

jęła wyniki konferencji.

«Daily Herald» stwierdza, że zerwany aparat współpracy w Europie został przywrócony, nie istniejący zaś aparat w Azji został utworzony.

«News Chronicle» pisze, iż wszystkie mocarstwa poszły na wzajemne ustępstwa.

Stanowisko prasy amerykańskiej jest na ogół pozytywne, wszystkie czasopisma wyrażają zadowolenie z osiągniętych rezultatów, chociaż podkreślają, że porozumienie osiągnięto dzięki przyjęciu żądań Rosji.

We Francji opinia o wynikach konferencji jest podzielona, natomiast we Włoszech ustosunkowano się krytycznie.

Przegląd prasy

Obce interesy

Ostatnie wystąpienia przedstawicieli sanacyjnej emigracji, spotkały się z należytą odprawą w prasie polskiej. «Kurier Codzienny» w artykule wstępnym analizuje ożywioną działalność kół emigracyjnych, mających na celu: obalenie znieawidzonej demokracji, od której nie mogą się spodziewać synekur, dostojenstw, majątków. Nasyłanie przez nich agentów, prowokatorów i mącicieli utrzymuje kraj w warunkach nienormalnych, wymagających działania sądów doraźnych, rozszerzenia ingerencji władz bezpieczeństwa; działalność tych panów budzi nieufność do Polaków, hamuje normalizację życia politycznego i gospodarczego, — jednym słowem — stanowią narzędzie obcych a szkodliwych dla Polski interesów.

Przemowienie Wojewodę dr. Robla

(Dalszy ciąg ze strony pierwszej)

skiego wojewódzkiego samorządu demokratycznego w postaci I-ej Rady Narodowej, która w stosunku do administracji publicznej, stanie się łącznikiem zspalającym ją najściślej ze społeczeństwem, które przez tą najbardziej demokratyczną formę samorządową obejmie czujną kontrolę społeczną i polityczną i w trosce o dobro tej ziemi pobudzać będzie wszystkie odcinki życia administracji publicznej do najpozytywniejszych wysiłków w przebudowie, odbudowie, zagospodarowaniu oraz przywróceniu odwiecznych praw Orła Białego na tej drodzej sercu każdego Polaka ziemi,

Fakt przesunięcia granic Polski ze wschodu na zachód i oparcie się na północy o szeroki łuk wybrzeża Bałtyku, a na południu o wał karpacko-sudecki stwarza dla naszej gospodarczej przyszłości tak silne perspektywy, jakich Ojczyzna nasza od czasów piastowskich nie miała.

Teren Województwa Mazurskiego odegra i odegrać musi w realizacji tych dodatnich perspektyw zasadniczo czynną i wyraźną rolę.

By to się stało możliwie najrychlej i by otwierające się przed ziemią Mazurską szanse rozwojowe mogły się dodatnio zrealizować po obecnym przejściowym chaosie powojennych trudności, przeszkód i problemów, musimy w zbliżającym się 46 roku wyteżyć na wszystkich odcinkach pracy swe siły i zdolności organizacyjne.

W dalszym ciągu ob. wojewoda przedstawił w zarysie wielki i odpowiedzialny program pracy na poszczególnych odcinkach.

W pierwszym rzędzie chodzi o wciągnięcie przedstawicieli ludności do stałej współpracy z administracją państwową przy bezwzględnym równouprawnieniu ludności miejscowej pochodzenia polskiego z elementem osiedleńczym.

Akcja osiedleńcza prowadzona będzie planowo na terenach przede wszystkim północnych naszego okręgu i uzgodniona z całkowitym usunięciem pozostałej ludności niemieckiej. Osadnikowi polskiemu administracja zapewni pomoc materialną i opiekę w pionierskiej jego pracy.

Rzemieślnicy miejscy i wiejscy otrzymają wydatną pomoc kredytową w oparciu o spółdzielnie zawodowe. Nowoprzybyłym robotnikom, którzy przyczynią się do podniesienia miej-

scowego przemysłu, zapewnione będą warunki egzystencji przez przydział drobnych osad rolnych.

Bezpieczeństwo okręgu jest gwarantem powodzenia akcji osiedleńczej. Podstawowym zadaniem w tym dziale jest koordynacja władz administracyjnych, sądowych, urzędów bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej. W gminach wiejskich i miejskich powołane będą służby porządkowe, przeszkolone w swych obowiązkach i zaopatrzone w bron.

W dziale odbudowy przewidziane jest zwiększenie tempa prac i w tym celu na pierwszy kwartał 1946 r. preliminuje się kwotę 23 mil. zł.

W pierwszym rzędzie odremontowane i odbudowane będą obok budynków użyteczności publicznej budynki mieszkalne prywatne, aby zmniejszyć kryzys mieszkaniowy. Odnosi się to również do gospodarstw wiejskich.

Dostarczenie instytucjom, jak i przedsiębiorstw prywatnym materiałów budowlanych jest w tej dziedzinie pierwszą potrzebą.

Zdrowotność ludności jest sprawą zasadniczej wagi. W ramach tych prac uwzględnione będą subsydia dla szpitali powiatowych, zwerbowanie fachowych sił lekarskich, ambulatoria wiejskie i pomoc dla ludności w okolicach dotkniętych chorobami lub zagrożonych epidemią, w postaci artykułów żywnościowych i bezpłatnych leków.

Opieka Społeczna udzieli daleko idącej pomocy młodzieży, dzieciom, inwalidom oraz dotacji na utworzenie gospodarstw rolnych przy sierocincach i domach dla starców.

Osadnicy rolni pozostawać będą w stałym kontakcie z inspektorami rolnymi, którzy udzielą im rad i wskazówek z zakresu prowadzenia gospodarki rolnej na nieznanym dla rolników terenie.

Położony będzie specjalny nacisk na gospodarkę hodowlaną i pszczelnictwo, a w związku z tym oświata rolna otaczana będzie wydatną pomocą państwa.

Szabrownictwo i włóczegostwo spotka się z należytą odprawą. Przy sądach doraźnych współdziałać będą delegaci Wojewódzkiej Rady Narodowej.

Milicja Obywatelska zostanie zreformowana w duchu większej odpowiedzialności społecznej i służbowej, a milicjant stanie się prawdziwym opiekunem i obrońcą, godnym zaufa-

nia całego społeczeństwa.

W dziale aprowizacji sprawą palącą jest zaopatrzenie ludności wiejskiej w artykuły kontyngentowe przy znacznym zwiększeniu przydziału tychże. Wszelkie zaniebdania i usterki dotychczasowe w dostawach i rozdziale artykułów kontyngentowych będą usunięte. Akcja spółdzielcza otaczana będzie specjalną opieką.

Usprawnienie komunikacji i transportu wymaga usilnej pracy nad wyremontowaniem dróg, odbudową mostów i doprowadzeniem do stanu używalności wielkich szlaków wodnych. Olsztyn, jako siedziba województwa, otrzyma bezpośrednie połączenia kolejowe lub autobusowe z innymi ośrodkami Okręgu. Baczna uwagę zwróci się na zwiększenie sieci pocztowej i telekomunikacyjnej.

Przemysł miejscowy lub oparty o surowiec miejscowy jest jedną z najpilniejszych trosk władz państwowych.

Związek Samopomocy Chłopskiej otrzyma użytkowanie zakładów, związanych z gospodarstwem rolnym. Społem — zakłady przetworów spożywczych.

Przemysł chałupniczy, źródło dodatkowego zarobku wsi, poparty będzie w całej rozciągłości.

Lasy i jeziora mazursko-warmijskie stanowią bazę surowcową dla szeroko rozbudowanego przemysłu leśnego i pokrewnych gałęzi oraz przemysłu rybnego.

„Kończąc ograniczony, jak wspominałem, charakterem dzisiejszego urzędowego posiedzenia szkic najważniejszych problemów naszej młodej na ziemi mazurskiej administracji państwowej, wyrażam głębokie przekonanie, że na pierwszy pozór olbrzymieniu wprost trudowi nietylko poddałyśmy ale w oparciu o życzliwą pomoc wszystkich reprezentowanych w Mazurskiej-Wojewódzkiej Radzie Narodowej demokratycznych stronnictw politycznych, organizacji społecznych, gospodarczych i zawodowych doprowadzimy tę ziemię do rozkwitu i wywalczymy jej należne miejsce w naszej najdroższej Rzeczypospolitej, albowiem w naszej wspólnej pracy była, jest i będzie granitowa zasada.

Salus reipublicae suprema lex.

W tej myśli składam pierwszej Mazurskiej Radzie Narodowej i Jej Prezydium najgłębsze życzenia, jako współpracujący z nią Wojewoda Mazurski“.

Rozruchy w Palestynie

Londyn, 29.12. (Obsł. wł.). Ostatnie rozruchy w Palestynie, o których donosiliśmy poprzednio, pociągnęły za sobą liczne ofiary. 12 osób zostało zabitych i wiele rannych.

W miastach, w których trwają nadal niepokoje, wprowadzono godzinę policyjną oraz wzmocniono patrole wojskowe.

Belgowie okupują Niemcy

Londyn, 29. 12. (obsł. wł.) Belgia weźmie udział w okupacji Niemiec.

Strefa, którą będą okupować wojska belgijskie, nie jest jeszcze wyznaczona.

Niepokoje w Batawii

Londyn, 29. 12. (obsł. wł.) Trwające od dłuższego czasu rozmowy angielsko-holenderskie na temat Malai dały wynik pozytywny.

Z drugiej strony donoszą o stanie wrzenia na Jawie. W celu stłumienia panujących tam niepokojów, wojska angielskie otoczyły kordonem stolice wyspy, Batawię.

Wilkołaki w Berlinie

W Berlinie miał miejsce pierwszy wypadek morderstwa, dokonany przez nieznaną sprawców na żołnierzach amerykańskich.

W pobliżu lotniska Tempelhof jeden z żołnierzy został zatrzymany przez dwóch uzbrojonych ludzi i przez nich zastrzelony.

Spieszący mu z pomocą drugi żołnierz amerykański, został również zabity. (PAP)

Polacy we Włoszech

Prasa włoska podaje cyfry dotyczące polskich uchodźców, przebywających w obozach na terenie Włoch.

Z danych wynika, że we Włoszech pozostaje 9.727 mężczyzn i kobiet narodowości polskiej, w tym 1260 dzieci.

Uchodźcami opiekuje się Polski Komitet dla Uchodźców oraz misja UNRRA. (PAP)

Rozpowszechniajcie Wiadomości Mazurskie

D Z I E Ń
OLSZTYNA

Polska to radość i duma

Prezydent Bierut do Polaków zagranicą

Tepimy szkodników

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 25.11. br. ob. J. Luczyński z Olsztyna został skazany za sprzedaż alkoholu, pochodzącego ze źródeł nielegalnych, na mocy art. 1 § 3 dekr. P. K. W. N. z dnia 12.12.1944 r. o zwalczaniu potajemnego gorzelnictwa na 6 mies. więzienia i 50 tys. zł. grzywny.

Na mocy powyższego dekretu zostali ukarani wyrokiem Sądu Okręgowego za nielegalne gorzelnictwo: Józef Tarasiewicz z pow. Rastembork na 6 mies. więzienia i 10 tys. zł. grzywny oraz Stanisław i Marianna Ochoyca z Jedwabna, pow. Nibork, na 6 mies. więzienia i 40 tys. zł. grzywny.

Dzisiaj wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 18,30 premiera dramatu J. Słowackiego „Maria Stuart”, w reż. St. Miłskiego i oprawie dekoracyjnej W. Makojnika.

Kino „Polonia”

Film produkcji angielskiej p. t. „Szary Lord”.
W rolach gł.: Margaret Lockwood, Phyllis Calvert, James Mason, Stewart Granger.
Początki seansów o godz. 15, 17 i 19-ej.

Kościół św. Jakuba w Olsztynie

Niewiele jest miast—jak Olsztyn—na Mazurach i Warmii, które zachowały po dziś dzień pomniki przeszłych wieków.

Do zabytków tego miasta, które przetrwały burze czasów minionych, należą: Stary Zamek, Czerwona Wieża i kościół św. Jakuba.

Piętna, trzynawowa gotycka konstrukcja kościoła uderza nas swym majestatem, stanowiąc piękny wzór zachodnio-chrześcijańskiej sztuki budownictwa.

Zródła historyczne nie przekazują nam nazwiska twórcy kościoła ani czasu budowy. Opierając się na napisie, umieszczonym po prawej stronie chóru, przyjmujemy datę założenia na rok 1315.

Repatriacja ze wschodu

W listopadzie przez Białystok przejechało 369 repatriantów z Litwy i 3316 repatriantów z Białorusi.

Większość repatriantów skierowano na tereny b. Prus Wschodnich i na Pomorze.

Karty żywnościowe
I-ej kategorii

dla inwalidów wojennych

Min. Apropowizacji i Handlu poleciło wydać inwalidom wojennym, wojskowym i inwalidom pracy, którzy utracili zdolność do zarobkowania przynajmniej w 45 proc., karty żywnościowe I-ej kategorii.

Dnia 24 bm. Prezydent Krajowej Rady Narodowej ob. Bolesław Bierut wygłosił przez radio przemówienie do Polaków zagranicą, w którym podkreślił łączność duchową Polonii zagranicznej z Macierzą i porywające bohaterstwo narodu zmagającego się w trudnych powojennych warunkach z głęboką wiarą w Polskę lepszą,

Marszałek Zymierski wśród żołnierzy

Oplatek w Dywizji im. T. Kościuszki

Warszawa (PAP). Dn. 24 bm. w I Warszawskiej Dywizji im. T. Kościuszki odbyła się uroczysta wigilia, na którą przybył Naczelny Dowódca W. P. marsz. Zymierski w otoczeniu wyższych oficerów, oraz prezydent miasta inż. Tołwiński.

Po przemówieniach powitalnych w odpowiedzi zabrał głos marsz. Zymierski, który zobrazował chlubne walki Dywizji na szlaku bojowym od Lenino po Berlin. —

Gwiazdka dzieci olsztynskich

Piękna uroczystość dla uczniów szkół powszechnych

W okresie świątecznym odbyła się miła uroczystość gwiazdkowa dla uczniów szkół powszechnych w Olsztynie. W ogromnej sali Z.E.O.M-u zebrało się około 2000 dzieci.

Wrzało jak w ulu. Niestrudzeni na-

uczyli i szczęśliwszą.

Prezydent Bierut, obrazując osiągnięcia dokonane drogą ofiarnej, pełnej wyrzeczeń, pracy w pierwszym okresie odbudowy potwornie zniszczonego kraju, stwierdził, że naród polski, który zdawał przez 6 lat egzamin na polach bitew, zdaje skutecznie dzisiaj egzamin przy pracy i

«Nie jest rzeczą przypadku — powiedział Marszałek, — że pierwsza Dywizja piechoty im. T. Kościuszki jest obecnie dywizją umęczonej Warszawy».

Następnie marsz. Zymierski dzielił się z żołnierzami oplatkiem, życząc im radosnych świąt w wolnej Ojczyźnie.

Uroczystość zakończył wieczór artystyczny w wykonaniu zespołu żołnierskiego.

budowie i mimo wysiłków wrogich czynników reakcyjnych nie cofnie się z obranej drogi.

„Budować będziemy — mówił Prezydent — Polskę suwerenną, która polityką sojuszu ze Związkiem Radzieckim, Stanami Zjednoczonymi, Wielką Brytanią i wszystkimi narodami miłującymi pokój, zapewni sobie stałe bezpieczeństwo i nietykalność swych granic.

Budować będziemy Polskę jednolitą narodowo, spójną wspólną pracą i wysiłkiem, Polskę, o której marzył Słowacki, iżby była jak posąg z jednej bryły.”

Droga, którą kroczył nasz kraj przez walkę i krew, a dziś poprzez bohaterstwo pracy — kończył Prezydent Bierut — jest drogą wiodącą do wielkości i siły odrodzonej Rzeczypospolitej, „która i dla was stanie się źródłem radości i dumy. (PAP.)

Sądźmy obiektywnie

Wielkim dobrodziejstwem dla okręgu Mazurskiego jest wprowadzenie Rad Narodowych, tej najnowszej zdobyczy Demokracji polskiej, które w Polsce centralnej w ciągu rocznej już działalności zdały swój egzamin użyteczności państwowej i społecznej.

Nowe demokratyczne formy ustrojowe, których podstawowym elementem są właśnie Rady Narodowe, jako żywe i do życia przystosowane przedstawicielstwa narodowe — obejmują obecnie okręg Mazurski, ostatecznie zespalać go z pozostałą Polską.

Wkraczamy więc na drogę praktyki demokratycznej, która realizować ma na ziemi odzyskanej olbrzymie możliwości nowej Demokracji polskiej.

Na drodze tej leży jednak wiele niebezpieczeństw, które Rada Narodowa musi przewyciężyć. Pierwszym — i bodaj jednym z najgroźniejszych — jest niebezpieczeństwo, wypływające z samej „młodości” każdego ciała samorządowego: brak umiaru i obiektywizmu w osądzaniu działalności aparatu państwowego.

Tu na ziemi odzyskanej, ten brak umiaru i obiektywizmu może być bardziej jeszcze niebezpieczny, niż gdziekolwiek indziej. Początkowy bowiem okres zaludniania i zagospodarowywania tej ziemi przy równoczesnym organizowaniu samego aparatu państwowego obfitował — bo musiał obfitować w tych warunkach — w wielką ilość popełnianych błędów, niedociągnięć i pomyłek.

Stąd też w społeczeństwie nagromadziło się wiele uraz, żalów i pretensji, które w sumie wytworzyły dla aparatu państwowego zgola niekorzystną atmosferę.

Musimy o tym pamiętać. Musimy rozumieć jej pochodzenie i zło, na którym powstało.

W Radzie Narodowej musimy wznieść się ponad tę atmosferę. Oprócz błędów musimy widzieć i pozytywne osiągnięcia. Musimy widzieć trudności i opory, które przewyciężał aparat państwowy.

Zarówno błędy jego, jak i osiągnięcia musimy oceniać z umiarem i obiektywnie. Dla dobra sprawy Narodu i Państwa w okręgu Mazurskim. Dla dobra samej Rady Narodowej — jej poziomu, jej wyrobienia i jej poczucia odpowiedzialności. WL. M.

Nie zapominaj o najuboższych

Złoz ofiare na Pomoc Zimowa

Zyczenia swiateczne pod adresem P.K.P.

Wedle panującego zwyczaju, w okresie świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku, ludzie składają sobie nawzajem życzenia. Najwięcej życzeń w tym roku złożono pod adresem naszych kolei, których sprawność, niestety, pozostawia tak dużo do życzenia.

Podróżni, którym wypadło korzystać z komunikacji kolejowej w okresie świąt, większość dni krótkiego urlopu zmuszeni byli spędzić na dworcach lub w miejscach, które mają tylko nazwę dworców, a byli i tacy, którzy z winy chaotycznej komunikacji kolejowej, spędzili wigilię pod gołym niebem, przy torach kolejowych, w daremnym oczekiwaniu na pociąg.

Wiele miesięcy upłynęło od zakończenia działań wojennych, a na kolejach trwa jeszcze ciągle wojenny nieporządek.

Przede wszystkim brak na dworcach porządku w ścisłym tego słowa znaczeniu. Brud i niechlujstwo na każdym kroku. Taka węzłowa, pierwsza w okręgu stacja Olsztyn, to jedno cuchnące śmietnisko. Tory i perony zanieczyszczone, czy to nie wstyd? Inne stacje wyglądają nie lepiej. Karygodne niedbalstwo przejawia się w pozostawieniu napisów niemieckich. Na wagonie pociągu Olsztyn — Warszawa widnieją jeszcze napisy: „Raucher“, „Nichtraucher“. Wystarczy przecież zdjąć tylko tabliczkę. Do tego nie trzeba chyba inżynierów ani specjalnych zarządzeń. Zresztą zarządzenie o usuwaniu napisów niemieckich chyba już kiedyś było wydane. Rozkład jazdy pociągów, to w 75

proc. likcja. Pociągi naogół kursują z dużymi opóźnieniami i zaden z kolejarzy — od konduktora do dyżurnego ruchu — nie potrafi lub nie chce poinformować podróżnych, kiedy pociąg odejdzie. Wogóle jeśli chodzi o udzielanie informacji to najlepiej informują ci kolejarze, którzy mówią szczerze, że nie nie wiedzą. Ci, którzy usiłują informować pasażera, wprowadzają go tylko w błąd.

Połączenia kolejowe, to jakgdyby złośliwe dręczenie podróżnych. Przyjeżdżasz na węzłową stację, np. taki

Prenumerata „Wiadom. Mazursk.” na styczeń

Już przyjmuje się zamówienia na prenumeratę na miesiąc styczeń 1946 r.

Prenumerata miesięczna wynosi 50 złotych bez odnoszenia pisma do domów. Prenumeratorzy odbierać będą pismo w Administracji lub w jednym z niżej podanych punktów.

Zgłoszenia na prenumeratę przyjmuje Administracja „Wiadomości Mazurskich“ ul. Sw. Barbary 1 (przy Rynku) oraz niżej podane punkty kolportażu:

- Sklep materiałów piśmiennych K. Pędzich, 11-go Listopada 17.
- Firma „Pionier“ ul. 1-go Maja 6.
- Kiosk A. Szewczykowski, ulica Stalina, róg Mickiewicza.
- Kiosk J. Jasiński, ul. Dworcowa, róg Kopernika.
- Kiosk „Bombonierka“ ul. 1-go Maja, róg Inżynierskiej.
- Kiosk „Chełmianka“ Z. Szelażyńska, ulica Niepodległości, wprost ulicy Grunwaldzkiej.

Nasielsk czy Ilawe i dowiadujesz się, że pociąg, którym chcesz jechać odszedł przed godziną, a następny będzie za 24 godziny.

Czas aby P.K.P. przywracało u siebie porządek tak dobrze znany ze sprawności i punktualności komunikacji kolejowej. Tęgę życzą kolejom polskim wszystkim pasażerowie. Wiadomo wszystkim, że kolej ma ogromne trudności i brak taboru, ale tymi środkami, którymi rozporządza, przy dobrze zorganizowanej pracy można dużo więcej zrobić. (t.)

O dalszych punktach nastąpią oddzielne zawiadomienia.

Po dn. 31 grudnia r. b. prenumerata na styczeń nie będzie przyjmowana.

Prenumerata zbiorowa

W celu ułatwienia prenumeratom otrzymywania pisma, Administracja „Wiadomości Mazurskich“ wprowadza prenumeratę zbiorową w urzędach, instytucjach, przedsiębiorstwach itp.

Zainteresowane zespoły zechcą zgłosić zamówienie na określoną ilość egzemplarzy na dostarczonych przez Administrację pisma blankietach przed 1-ym stycznia.

Prenumeratorzy, abonujący pismo zbiorowo, otrzymywać będą swoje egzemplarze w miejscu pracy przed godz. 15-tą.

Administracja
„Wiadomości Mazurskich„

Migawki

Komunikacja miejska

Obok domu, w którym mieszkam, znajduje się przystanek tramwajowy. Wprawdzie tramwajów dotąd nie ma, ale mogą być, a przystanek już jest.

Ladny, czerwony z literą „P“ i niezrozumiałym dla zwykłych zjadaczy chleba napisem: „Ende“.

Do pracy chodzę obecnie po szynach i napawam się złudzeniem, że jadę prawdziwym tramwajem czerwonym lub żółtym z herbem Olsztyna. Komunikacja tego rodzaju ma swoje dobre strony. Uzyskuję szeroki wgląd na ulicę, poprostu rozszerzam swój światopogląd. I zawsze coś nowego zobaczę.

Np. narożna tabliczka z nazwą ulicy: S. A. strasse. Bezowocnie próbuję odcyfrować zawily szyfr miejski. Kabalistyka. Każdy obywatel wie, że Warszawska, a jednak S(ympatię) A(dministracji) str(ację).

Poza tym, chodząc po szynach mam zawsze suche nogi i śmieję się z bliznich, którzy brodzą w wodzie lub przewracają się na śliskich chodnikach.

Wieczorem wracam bez przeszkód do domu. Księżyc niekiedy zawodzi, tramwajowe szyny wiodą mnie jednak pewnie i nieomylnie.

* * *

Z pierwszej gratyfikacji mam zamiar kupić dużą latarnię i dzwonek. Może jednak do tego czasu ruszą prawdziwe tramwaje? Dzik.

Zmarł Fryderyk Midura sedzia śledczy w Olsztynie

W dniu 26. 11. br. w Otwocku zmarł okręgowy sędzia śledczy ob. Fryderyk Midura.

Zmarły w czerwcu br. delegowany przez Min. Sprawiedliwości z Rzeszowa na placówkę warmijską, był jednym z pierwszych organizatorów i pracowników sądownictwa w naszym okręgu.

Pionierska praca w ciężkich warunkach powojennych podkopała nadwątłone zdrowie s. p. ob. Midury, który skierowany przez lekarzy do Otwocka zmarł tamże na gruźlicę.

Sport

Dar Krakowa dla „Cracovii“

Spółceństwo krakowskie uznając zasługi „Cracovii“ i pragnąc jej pomóc owocnie w dalszej pracy, ofiarowało z okazji 40-letniego jubileuszu odbudowę boiska na stadionie sportowego, zbierając na ten cel dotychczas około 162.000 zł.

Dar społeczeństwa krakowskiego dla „Cracovii“ — to wyraz jego sympatii i zrozumienie idei wychowania fizycznego, którego niestrudżonym propagatorem jest jeden z najstarszych i najbardziej zasłużonych klubów polskich.

J. S.

„Gody“ w Sierocincu Olsztynskim

Nastroj świąteczny udziela się wszystkim ludziom. Każdy, tradycyjnie pragnie spędzić święta w gronie najbliższych sobie osób.

Zrządzeniem okoliczności znalazłem się podczas świąt w tym roku wśród działaty w Sierocincu w Olsztynie — wśród dzieci pozbawionych rodziców i rodziny. I muszę przyznać, że w tej gromadzie liczącej ponad 100 dzieci znalazłem serdeczną atmosferę rodzinna, która pozwoliła mi zapomnieć o moim oddaleniu od osób mi bliskich.

Bo za cóż, jeśli nie za wielką rodzinę można uważać tę gromadę dzieci pod troskliwą opieką kierowniczką i całego personelu sierocińca, który dołożył wszelkich starań, aby stworzyć rodzinne ciepło i radosny nastrój «godów» dla sierot warmijskich i mazurskich.

W dużej, barwnie oświetlonej sali stoły nakryte śnieżną bielą obrusów. Po obu stronach stołów stoją pięknie przystrojone dwie choinki. Dział

wa w podnieceniu oczekuje czegoś niezwykłego.

O oznaczonej godzinie dzieci zasiadają przy wigilijnym stole. Po raz pierwszy w swym życiu widzą opłatek. Po wyjaśnieniu przez kierowniczkę znaczenia łamania się opłatek — symbol wzbierstwa i miłości — dzieciom czy wrzeczają łzami.

Wreszcie pojawiają się z niecierpliwością oczekiwane staropolskie potrawy, a więc: barszczyk z uszkami, pierożki, ryba, kompot i inne, a wszystko ładnie podane i smaczne jak u mamy.

Podczas kolacji rozbrzmiewają polskie koledy, krążą słodycze, a wszystko zaś uzupełnia bieluchna bułka, w obfitości otrzymana od Zarządu Miejskiego.

Wiele, wiele dzieci przy rodzicach może marzyć o podobnej wili. Radością skrzą się oczy dzieci, maleństwa czepiają się szyi wychowawców, trzepocą rączkami, jedne wołają — mama, inne — pani, atmosfera prawdziwie rodzinna.

Tylko — wśród starszych dzieci da-

je się zauważyć chwilowe zadumanie i łzy w oczach. Na pewno myślamy chęć przywołać swoich bliskich na tak uroczysty wieczór.

W tym samym momencie, na przeciwnym końcu stołu, oczy dziecięce podnoszą się ku błyszczącym świecidelkom choinki i rozdzwania się radosny śmiech.

W mgnieniu oka ogólna pogoda udziela się starszym dzieciom. Łzy w ich oczach zamieniają się w łzy radości, na buziach pojawia się uśmiech.

A kierowniczką?

Na twarzy jej maluje się radosne wzruszenie, a usta szepczą: oby wam ta gwiazdka dała szczęście prawdziwe, obyście rzuciły z siebie jak najprędzej resztę śladów wychowania niemieckiego i wyrosły, jak wasi przodkowie, na prawych Polaków.

Tak — to była prawdziwie polska wigilia, wigilia dzieci Warmijskich i Mazurskich, które utraciły rodziców, a którym dziś wolna ojczyzna zastępuje rodzinę.

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. sw. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski
Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem“ w Olsztynie.

CENY OGŁOSZEN: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. (Prenumeratorzy otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.)